

SETEMBRE 2007

(I) PARAULES CLAU:

NACIONAL I INTERNACIONAL

- Espanya proposa crear un centre europeu contra la desertització. (pàgina 1)
- Un alga invasiva destrueix els esculls de coral de Costa Rica
- El glacera de Mont Perdut és declarat Monument Natural
- Diverses ONG sol·liciten la desqualificació de la Reserva de la Biosfera de la Manxa Humida. (pàgina 5)
- Es presenta la primera estació polar que no emet diòxid de carboni.
- El canvi climàtic deixa sense aliment a les balenes grises en l'Àrtic.
- Aprovat el pla estratègic contra la desertificació per als pròxims 10 anys. (pàgina 8)
- WWF demana la protecció del mar del Coral.
- Descobrixen un rata penada de la fruita únic en el món en l'illa de Mindoro.
- La tuberculosi bovina amenaça al linx. (pàgina 12)
- La UNESCO aprova la creació de 23 noves 'reserves de la biosfera'.
- Els arbres més vells del món. (pàgina 14)
- Un satèl·lit europeu lidera la vigilància del clima.
- El Bàltic és invadit per espècies estranyes.
- Un tresor de noves espècies a Vietnam. (pàgina 18)
- Els fertilitzants químics provoquen malformacions en les granotes.
- Solta de tortugues per primera vegada a Espanya. (pàgina 20)

CASTELLÓ

- L'Ajuntament de Castelló aprova el conveni amb Ficonatur que permet exposar els mostres d'animals que romandran a Castelló per al Museu de l'Home i la Naturalesa. (pàgina 21)
- Castelló acollirà la I Conferència Mundial de Caça i Conservació de la Naturalesa en el 2009. (pàgina 22)

(II) LEGISLACIÓ SOBRE MEDI AMBIENT (pàgina 24)

(III) CONCESSIONS HIDROLÒGIQUES DEL MES EN LA

PROVÍNCIA DE CASTELLÓ (pàgina 25)

NACIONAL I INTERNACIONAL

Espanya proposa crear un centre europeu contra la desertització

EL MUNDO.ES/09/2007

MADRID.- El Govern espanyol vol 'implicar' a la Unió Europea en la lluita mundial contra la desertificació, i proposarà als Vint-i-cinc la creació d'un Centre Temàtic contra la Sequera i la Desertificació, per al que oferix l'actual seu d'Usos del Sòl que existix a Barcelona.

Així ho va explicar Cristina Narbona, ministra de Medi Ambient, qui va ressaltar la contradicció existent en la UE, que lidera la lluita contra el canvi climàtic a nivell mundial però que a penes s'ocupa del fenomen de la desertificació, "vinculat en part al calfament". "Tenim el suport de Portugal", va afegir Narbona.

Ho va anunciar durant la presentació de l'Octava Conferència de les Parts (COP-8) de la Convenció Contra la Desertificació de l'ONU (CNULD per les seues sigles en anglés), que tindrà lloc a Madrid entre els dies 3 i 14 de setembre. Se espera l'assistència de 2.000 persones entre delegats de 191 països, experts, representants de 800 ONG i periodistes.

La CNULD es va crear en 1994, i fins ara hi ha estat immersa en el seu desenrotllament institucional. L'agenda de la COP-8 pretén adoptar un Pla Estratègic, que servisca per a passar de la 'teoria a l'acció' durant els pròxims 10 anys, segons el secretari en funcions de la CNULD, Gregoire de Kalbermatten.

Un terç del planeta

La desertificació, concepte que afig al fenomen natural de la desertització els processos erosius originats per l'activitat humana, afecta a un terç de les terres del planeta. Cada any causa un elevat nombre de víctimes i amenaça l'alimentació de 1.200 milions de persones, segons l'ONU.

La pèrdua de sòl fèrtil on cultivar –considerada una catàstrofe ambiental de primera magnitud–, ve motivada per fenòmens que se retroalimenten entre ells: sequeres, laboreo intensiu, pluges fortes, incendis forestals o urbanització.

Espanya està immersa de ple (igual que la conca Mediterrània i Àfrica), en este procés destructiu. Un terç del nostre país patix el fenomen, que és greu en el 17% del territori.

Regions senceres en la mitat suroriental, altiplà nord, conca de l'Ebre, costa catalana i Canàries, zones de per si àrides sofríxen processos erosius greus. Des de l'any 2000 s'han invertit 817 milions d'euros en plans per a detindre la desertificació en 2020.

Un alga invasiva destrüix els esculls de coral de Costa Rica

L'alga *Caulerpa sertularioides* (REUTERS)

EL MUNDO.ES 1/09/2007

REUTERS

SANT JOSEP.- L'escull de coral de la Badia de la Colobra, al nord-oest de Costa Rica, es troba a mercé d'un alga denominada '*Caulerpa sertularioides*'. La seua proliferació ha sigut causada pel deficient tractament de les aigües residuals i els fertilitzants arribats des dels camps de golf d'un complex hotelier.

L'alga bloqueja la llum del sol i acaba amb la vida dels corals de la zona, una de les més visitades del país per la bellesa dels seus esculls. Experts han afirmat que al voltant del 80% de l'àrea, que s'estén al llarg de 2,4 quilòmetres de la costa, està coberta per l'alga. Segons Cindy Fernández, biòloga marina de l'associació MarViva, "el que està passant és un desastre".

La causa d'esta expansió es troba en l'auge urbanístic lligat al Turisme, que genera rebutjos rics en nitrogen i fosfat. L'alga es propaga amb extraordinària facilitat, i, segons explica Jenny Asch, coordinadora del programa de conservació marina del Govern, no servix de res arrancar-la.

L'alga suposa un repte per al Govern costa-riqueny, que empra la rica naturalesa del país com a reclam per a atraure als turistes. No fa molt el Govern d'aquell país va declarar la seua intenció que abans del 2021 Costa Rica siga "neutral" quant a l'emissió de CO₂.

El glacera de Mont Perdut és declarat Monument Natural

Vista del front del glacera (Greenpeace / Clemente Álvarez)
05/09/2007 (CET)

EFA

SARAGOSSA.- El Govern d'Aragó ha declarat Monument Natural al glacera del Mont Perdut, situat en els Pirineus. La superfície protegida és de 799,4 hectàrees, que s'unixen a les 3.190,4 hectàrees d'altres glaceres pirinencs que en 1990 van ser declarats monuments naturals per les Corts d'Aragó.

Segons José Ángel Biel, vicepresident de l'Executiu regional, esta decisió permetrà una "gestió més coordinada" i coherent de les mesures de protecció de tots els glaceres pirinencs, que estan sofrint un "seriós retrocés" a causa del canvi climàtic.

Segons Biel, els glaceres pirinencs són "prou significatius, fràgils, excepcionals i valuosos com perquè es protegisca la seua geologia, fauna i vegetació, entre la qual destaca una gran varietat d'espècies endèmiques".

El glacera es departix, quasi a parts iguals exactes, entre els termes municipals de Fan-lo i Bielsa. Per la seua extensió només és superat en el Pirineu pel massís d'Aneto-Maladeta. Es troba situat per damunt de la cota 2.700 metres, en la cara nord del Mont Perdut, i es disposa com una graderia.

Els glaceres del Pirineu aragonés s'agrupen en set massissos: Balaitus, Pics de l'Infern, Vignemale, Munia, Posets, Perdiguier i Aneto-Maladeta. S'estenen al llarg d'una franja de noranta quilòmetres entre les valls del riu Gallec, per l'oest, i Noguera Ribagorçana per l'est. Són els més meridionals d'Europa, i únics que queden en la Península Ibèrica.

Diverses ONG sol·liciten la desqualificació de la Reserva de la Biosfera de la Manxa Humida

EL MUNDO.ES 05/09/2007

TOLEDO.- Diverses ONG sol·liciten la retirada de les figures de protecció internacional de Les Taules de Daimiel i els Humedales de La Manxa. D'esta manera volen expressar la seua preocupació pel que consideren com "el procés de desertificació de major rellevància i extensió a Espanya", i posar en relleu que eixes figures són, en gran manera, fictícies, perquè no existix el que se suposa que protegeixen.

La ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona, ha rebutjat la proposta, encara que reconeix que la degradació d'eixos espais és "evident". Va assenyalar que "treballa" a frenar el procés i invertir-ho. "El Ministeri, junt amb la Comunitat de Castella-La Manxa, posarà en marxa, espere que abans de final d'any, el conjunt de mesures del pla especial de l'Alt Guadiana, que té com a objectiu principal reduir la utilització dels aqüífers, que, entre altres coses afecten a la qualitat d'eixe humedal", va afirmar.

Les organitzacions que van realitzar la proposta van ser Ecologistes en Acció, WWF/Adena, Greenpeace i SEU/BirdLife. La sol·licitud es realitze durant l'Octava Conferència de les Parts de la Convenció de Nacions Unides Contra la Desertificació (COP 8) que se celebra a Madrid. L'acte va comptar amb la presència del Pedro Martínez Santos, expert en hidrogeologia de la Conca Alta del Guadiana i professor de la Facultat de Ciències Geològiques d'Universitat Complutense de Madrid.

En declaracions a elmundo.es, Alberto Fernández, representant de WWF/Adena, va assenyalar que "si no hi ha aigua no té sentit mantindre unes figures de protecció sobre uns humedales". Fernández va donar algunes dades reveladores, com que el 60% dels humedales de la zona de l'Alt Guadiana s'han assecat. O que el parc de les Taules de Daimiel, que va arribar a tindre 2.000 hectàrees inundades a l'estiu, ara només arriben a 26.

O que, des de fa vint anys, el Guadiana ja no naix en els 'Ulls del Guadiana', tal com de xicotets ens han ensenyat.

Però, a més, les organitzacions ecologistes volen denunciar el 'Pla Especial de l'Alt Guadiana' que està a punt de ser aprovat, amb el que vol recuperar els aqüífers sobreexplotats, i els humedales d'ells dependents. El pla ha sigut promogut pel Ministeri de Medi Ambient i la Confederació Hidrogràfica del Guadiana.

Per a Alberto Fernández, el pla no aconseguirà la recuperació dels aqüífers en els terminis previstos perquè permet un ritme molt elevat d'extracció d'aigua. Fernández creu que la Junta de Castella-La Manxa vol dedicar molts recursos passant per alt el fet que, des de la mateixa Administració, i amb diners procedents de la Unió Europea, s'estan promovent plans d'expansió agrícola que esgoten els aqüífers, com la transformació de vinyes de secà en altres de regadiu.

Es presenta la primera estació polar que no emet diòxid de carboni

EL MUNDO.ES 06/09/2007

BRUSSEL·LES.- S'ha presentat davant dels mitjans de comunicació la primera estació científica que usará energies renovables i no emetrà CO₂. S'ha batejat com a estació 'Princesa Elisabeth', i serà instal·lada en l'Antàrtida en uns mesos. A l'acte van acudir científics, autoritats i el príncep Felipe de Bèlgica.

L'estació està dissenyada per a suportar les temperatures extremes de l'Antàrtida, així com les fortes ratxes de vent. Segons l'explorador polar belga Alain Hubert, un dels responsables del projecte, el recinte podria ser ubicat en qualsevol lloc de la superfície terrestre, per molt hostil que fora l'entorn.

Per a la seua presentació la base ha sigut instal·lada en un enorme pavelló de Brussel·les, on el públic podrà visitar-la fins a diumenge que ve. Després serà desmantellada i transportada fins al pol en 80 contenidors. S'instal·larà en Nunatak Utsteinen, a 71 graus de latitud Sud i 23 graus de longitud Este, durant gener i febrer de l'any que ve. No obstant això, encara passarà un altre any fins que estiga plenament operativa.

Segons Johan Berte, coordinador del projecte, la 'Princesa Elisabeth' és la primera estació polar que empra energies renovables com a sistema bàsic, i no sols complementari d'altres. El sol i el vent aportaran prop del 95% de l'energia del complex. A més, s'utilitzarà un mecanisme passiu de calefacció i cogeneració que reciclarà la calor generada. Òbviament,

l'estació compta amb un bon aïllant tèrmic en les parets. La temperatura en l'interior serà de 18 a 20 graus.

L'aigua procedirà de la neu de l'entorn, que serà arreplegada i fosa. Una vegada usada es reciclarà per mitjà d'un biorreactor (que descompondrà els residus) i un sistema de filtres i de tractament.

En principi, està previst que la base només estiga habitada durant l'estiu austral (de novembre a març), si bé els sistemes d'estudi que inclou podran romandre operatius tot l'any. Albergarà a no més de 20 persones.

La major part dels projectes que es desenvolupen en l'estació estaran relacionats amb el canvi climàtic, perquè la presència de bombolles d'aire i partícules de pols tancada en el gel des de fa milions d'anys constituïx un dels millors arxius climàtics existents.

Esta és la primera estació que construïx Bèlgica des de fa 40 anys. Ha requerit una inversió de 12 milions d'euros, procedents quasi exclusivament de la iniciativa privada.

El canvi climàtic deixa sense aliment a les balenes grises en l'Àrtic

Una balena grisa de l'Àrtic (Foto: PNAS)
EL MUNDO.ES 11/09/2007

GUSTAVO CATALÁN DEUS

MADRID.- Les balenes grises que viuen al llarg de la costa oest d'Amèrica del Nord s'estan morint de fam a conseqüència dels canvis que s'estan produint en les seues àrees d'alimentació, en l'oceà Àrtic. Les alteracions en la cadena tròfica que els impediex alimentar-se adequadament, estan provocades pel calfament global, segons una investigació que publica hui Proceedings of the National Academy of Sciences.

L'estudi genètic realitzat en mostres de ADN de 42 exemplars i dut a terme per les universitats de Stanford i de Washington de les poblacions de balenes grises (*Eschrichtius robustus*), indica que esta espècie no s'ha recuperat de la caça a què va estar sotmesa en el segle XIX i XX. És més, hi ha hagut un perceptible descens poblacional en la dècada dels 90. Hui queden uns 22.000 exemplars, enfront dels 96.000 que va haver-hi abans de la seua explotació, és a dir, una quinta part.

A l'estudiar les causes de la lenta recuperació de l'espècie i el recent declivi, els científics conclouen que el canvi climàtic, d'àmplies repercussions en l'Àrtic, està influint en la base de la cadena tròfica, per haver modificat la quantitat i distribució dels xicotets organismes amb què s'alimenten. "Les balenes grises van alertar fa dècades de l'impacte de la sobrepesca, i ara potser estan avisant-nos d'un altre problema encara més greu", afirma Steve Palumbi, codirector de la investigació.

Estos cetacis es comporten com enormes aladres que remouen el fons marí per a alçar les seues xicotetes preses. Eixa acció pot remoure dotze vegades més sediments que els que aporta cada any el riu Yukon, el més gran de l'Àrtic. Tant de sediment en suspensió atrau a altres espècies que es beneficien de l'activitat alimentària de les balenes.

Ara, amb quasi cinc vegades menys de balenes grises, les espècies oportunistes també estan passant fam. És difícil quantificar eixe impacte davall el mar. Però en la superfície, els experts si saben que un milió d'aus marines estan afectades pels grans canvis que s'estan produint en l'Àrtic.

Aprovat el pla estratègic contra la desertificació per als pròxims 10 anys

EL MUNDO.ES 15/09/2007

MADRID.- Els delegats dels quasi 200 països en l'octava Conferència de les Parts (COP8) de la Convenció de l'ONU de Lluita contra la Desertificació han aprovat el seu pla estratègic per als pròxims 10 anys, encara que no van aconseguir un acord pressupostari. Este fet ha provocat que els ecologistes titlen l'acord de "fracàs".

La COP, que es va inaugurar el passat 3 de setembre i que es va prolongar durant tota la matinada, ha conclòs sobre les 7.30 hores, sense poder acordar l'increment del seu pressupost inicial en un 5%, a causa de la postura de Japó.

La delegació d'este país, que inicialment havia avalat el dit augment, finalment va dir que, a causa del buit en el seu Govern propiciat per la

dimissió del seu primer ministre, no estava autoritzada a elevar la seua participació econòmica.

Per això, la Conferència va decidir la celebració a Nova York d'un ple extraordinari -qüestió que ocorre per primera vegada- en les pròximes setmanes, en el que únicament es tractarà este assumpte.

El director general per a la Biodiversitat, José Luis Herranz, va destacar l'aprovació del pla estratègic a què va definir com "el pla que faltava a esta Convenció" i en el que es definixen estratègies i objectius a aconseguir a deu anys vista per a combatre la desertificació i la sequera.

Reforç de les relacions científiques

José Luis Herranz va destacar que, a més d'establir objectius concrets, el pla contempla actuacions que la ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona, va detallar en la crida 'Declaració de Madrid', tals com el reforç de les relacions científiques i tecnològiques i l'enfortiment de les relacions institucionals.

També contempla la consideració dels costos socials i econòmics de la desertificació i dels costos de la inacció enfront de la degradació del sòl, a fi d'augmentar la sensibilització i incrementar eficientment el suport a les àrees afectades.

A juí del director general per a la biodiversitat, el treball realitzat per les distintes delegacions "ha sigut molt fructífer, encara que queden xicotets flocs que espere -va dir- que es resolguen en la reunió extraordinària".

Per als ecologistes, paper mullat

Les organitzacions ecologistes han criticat els resultats de la conferència que han qualificat de "fracàs", al no haver-se aprovat el pressupost per als pròxims dos anys ni objectius concrets.

Per part de WWF/Adena, la responsable del programa de Boscos, Lourdes Hernández, va considerar que, encara que el pla estratègic arreplega solucions, al no tindre assignats uns fons corre el risc que es quede com a mer marc teòric.

A més, ADENA ha demanat que es milloren els mecanismes de participació de la societat civil en les negociacions per a garantir que s'adopten decisions efectives i no, com ocorre ara, d'acord a interessos polítics i econòmics.

En la mateixa línia es van manifestar el coordinador d'Ecologistes en Acció, Theo Oberhuber, i director executiu de Greenpeace, Juan López d'Uralde, qui va lamentar que s'haja perdut una gran oportunitat.

En este sentit, els ecologistes van valorar la Declaració de Madrid, en la que es va realitzar una crida perquè la Convenció de Desertificació establisca objectius concrets i quantificables.

WWF demana la protecció del mar del Coral

ELMUNDO.ES17/09/2007

MADRID.- El mar del Coral, a l'est de la costa noroccidental d'Austràlia, és considerat com una de les últimes regions marítimes tropicals intactes del planeta. Presa el seu nom dels corals que formen part de la Gran Barrera, el major escull coral·lí del món. En estes aigües hi ha una gran diversitat de taurons, una espècie amenaçada per, entre altres motius, la sobrepesca.

Segons Richard Leck, un directiu de l'organització, assenyala que "el mar del Coral encara és notablement pristi, i atrau a visitants de l'estranger que paguen un 'extra' per a vore taurons caçó trompacorta, grisos, taurons-martell, mantes, ratlles i altres animals."

Estos visitants fan una contribució decisiva a l'economia local. Tant que ha donat lloc a estudis econòmics un tant sorprenents. Ja que els taurons són el major atractiu dels corals, partint dels ingressos percebuts pels barcos de busseig es pot estimar el valor econòmic de cada u d'ells. La xifra aconseguida és de 250.000 dòlars.

Estos valuosos taurons no tenen protecció legal; la seua captura té conseqüències econòmiques. Richard Fitzpatrick ho planteja d'esta manera: "la població resident de taurons de l'escull Osprey, el principal lloc de busseig en el mar del Coral, és de 40 animals, cada u dels quals val 25.000 dòlars. Quan compres esta xifra amb els 62,5 dòlars que costa la captura de cada tauró, es fa més que evident que els taurons d'escull d'Austràlia valen més vius que morts."

El problema és especialment greu perquè els taurons han sofrit un seriós declivi. Segons WWF-Australia, fora de les àrees en què es troba protegit, el nombre de taurons caçó trompicortos ha caigut un 80%; i el tauró gris d'escull un 97%. "Globalment, els predadores oceànics han caigut un 90% des de 1950. (...) Hem d'actuar ara per a salvar al mar del Coral d'un destí semblant", va dir Richard Leck.

Tant les organitzacions ecologistes com la indústria turística s'han unit per a demanar que el mar del Coral siga protegit legalment. D'eixir avant la proposta, es crearia l'àrea de protecció marina més gran del món. Els promotors de la iniciativa no sols volen que s'impedisca la sobrepesca, sinó també altres activitats que pogueren amenaçar a l'espècie. En concret, l'exploració de jaciments de gas i petroli.

Descobrixen un rata penada de la fruita únic en el món en l'illa de Mindoro

El rata penada trobat

EL MUNDO.ES 17/09/2007 **EFA**

MANILA.- Una nova espècie de rata penada de la fruita ha sigut descoberta per una expedició científica en l'illa de Mindoro, a uns 150 quilòmetres al sud-oest de Manila.

Segons el Departament de Medi Ambient i Recursos Naturals (DENR) el descobriment va ser realitzat per un natiu de l'illa, qui es va posar en contacte amb els científics d'una expedició procedent de la Universitat de Kansas i d'una agència governamental filipina, i que estava elaborant un informe sobre els rèptils i amfibis de la zona.

La doctora Mundita Lim, directora de l'Oficina d'Àrees Protegides i Vida Salvatge, dependent del DENR, va declarar al rotatiu 'The Philippine Star', que creu que el rata penada ha estés el seu hàbitat al conjunt de l'illa de Mindoro, i que no es limita a l'àrea de Sablayan, en la província de Mindoro Occidental, on va ser albirat per l'expedició.

El rata penada va ser batejat com 'Styloctenium mindorensis'. El seu pèl és de color rogenc i té tres franges blanques en la cara, la qual cosa li distingix d'altres rates penades de la fruita. Esta família compta amb 74 espècies, de les que 26 viuen en les Filipines.

La tuberculosi bovina amenaça al linx

EL MUNDO.ES 18/09/2007

SEVILLA.- Segons un estudi del CSIC, la "alarmant" prevalència de la tuberculosi bovina en diversos vertebrats de Doñana suposa una amenaça per al linx ibèric. Donada la importància d'este felí -el més amenaçat del planeta- el CSIC aconsella sanejar la cabanya vacuna i reduir "dràsticament" la població de porcs senglars, cérvols i daines.

L'estudi revela que la tuberculosi bovina afecta al 28,5% dels cérvols i al 25,8% de les daines de Doñana. Així mateix, la prevalència de la malaltia entre les vaques marismeñas és "molt elevada", a pesar de que els exemplars malalts se sanegen cada any, com fixa la legislació. En conjunt, el 39,8% dels ungulats analitzats presentaven la malaltia.

El treball suposa el primer estudi científic realitzat a Espanya sobre la prevalència de la tuberculosi bovina en la fauna salvatge, i el paper dels vertebrats ungulats -porc senglar, cérvol i daina, principalment- com reservorios d'esta malaltia. A més, ha permès identificar un cas de contagi en un ramader de Doñana les malalties del qual no havien pogut ser identificades abans pels metges.

El treball d'investigació ha sigut dirigit per Juan José Negre, investigador de l'Estació Biològica de Doñana, de Sevilla. El biòleg va assenyalar que una prevalència de la tuberculosi bovina superior a l'1% es considera prou elevada com per a exigir el sanejament de la cabanya. D'ací que, en la seua opinió, siga necessari adoptar actuacions "contundents".

Respecte als porcs senglars, Negre va observar que en Doñana es comporten com a carronyers, per la qual cosa contribuïxen de mode clar a estendre la malaltia. Per això creu necessari reduir de forma "dràstica" els 1.700 porcs senglars que viuen en este espai protegit.

I és que el major risc que es corre amb esta malaltia és que es transmeta als linxs ibèrics. En Doñana a penes sobreviuen uns quaranta exemplars que, ocasionalment, s'alimenten d'animals morts que disputa als porcs senglars. Esta és la via de contagi. Negre va recordar que el cep que ara s'ha identificat i rastrejat és la mateixa que es va detectar en almenys quatre linxs ibèrics morts en l'última dècada en este parc.

La UNESCO aprova la creació de 23 noves 'reserves de la biosfera'

EL MUNDO.ES 20/09/2007

PARÍS.- La Taula del Consell internacional de coordinació del programa l'Home i la Biosfera (MAB) de la UNESCO, reunida a París des del dia 18, ha decidit declarar 23 noves 'reserves de la biosfera'. Entre elles hi ha huit

en diversos països de Llatinoamèrica: Argentina, Xile, Costa Rica, Equador, El Salvador, Mèxic, Nicaragua i Perú. Dos a Portugal. I una a Espanya, la formada en quatre paratges del riu Eo, en Oscos i Terras de Burón, a Astúries i Galícia. Es van presentar 33 candidatures corresponents a 21 països.

La xàrcia de 'reserves de la biosfera' és un projecte desenvolupat per la UNESCO que té com a propòsit seleccionar aquelles àrees geogràfiques que poden ser representatives dels diferents hàbitats, tant terrestres com marítims. No estan reconegudes internacionalment; no estan cobertes ni protegides per cap tractat internacional; i romanen davall la sobirania dels seus respectius països.

La reserva de la biosfera espanyola es troba en quatre paratges molt distints en els rius Eo, Oscos i Terras de Burón, a Astúries i Galícia. Precisament en una casa de la comarca d'Oscos el president del Govern, José Luis Rodríguez Sabater, va passar part de les seues vacances d'estiu. A Espanya hi ha altres 30 reserves de la biosfera. I en tot el món són 529 repartides en 105 països.

La UNESCO també ha decidit retirar de la xàrcia a la reserva de Bayerischer Wald (Alemanya) perquè ja no es correspon, segons la UNESCO, al marc estatutari adoptat en 1995.

Els arbres més vells del món

Pi de Bristlecone, Califòrnia (AFP/Gabriel Bouys)

EL MUNDO.ES 20/09/2007

AFP

MADRID.- Es troben en les Muntanyes Blanques, una serra situada a l'Est de Califòrnia, pràcticament en la frontera amb Nevada. La seua ubicació en un lloc tan elevat i inhòspit no és casual; de fet, altres arbres mil·lenaris es troben en la mateixa zona. Tampoc és casual l'espècie, un de les més longeves.

Els pins de Brislecones van ser descoberts en la dècada de 1950 per Edmund Schulman, un expert en astronomia i dendroclimatologia, una disciplina que persegueix descobrir el clima en èpoques passades per mitjà del mesurament dels anells dels arbres. Anells més grossos impliquen millors condicions per al creixement; és a dir, més pluja i calor. Schulman va publicar el seu descobriment en la revista 'National Geographic' en 1958, i va morir poc després.

Els pins Bristlecone s'han adaptat a llocs en què cap altre arbre pot viure per la duresa de clima. Eixa absència de competència explica la seua extraordinària edat, que pot aconseguir diversos mil·lennis. Fins a 1970 es va pensar que els Bristlecones eren una sola espècie; però hui se sap que són tres. Es poden trobar en els estats de Califòrnia, Nevada i Utah.

Com s'aprecia en la foto, la copa del pi mil·lenari està adornada per unes branquetes verds.

Un satèl·lit europeu lidera la vigilància del clima

EL MUNDO.ES 26/09/2007

MADRID.- Cada 101 minuts sobrevola un dels pols de la Terra. Ho fa a una altura de 800 quilòmetres i fa un mostratge permanent de més d'una desena de paràmetres que permeten conèixer en temps real el que succeïx sobre els nostres caps. Es tracta del satèl·lit polar europeu mètopa, el més avançat dels enginys espacials per a avaluar l'atmosfera global i vigilar l'ozó i els gasos d'efecte hivernacle.

Les innovacions tecnològiques del mètopa, llançat a l'espai el passat 19 d'octubre però que fins al mes de maig no va estar operatiu al 100%, acaben de ser exalçades en el curs d'una conferència que ha reunit als principals experts de l'Organització Europea de Satèl·lits Meteorològics (EUMETSAT) i l'Associació Meteorològica dels Estats Units.

"La seua inigualable precisió i la posada en marxa de les diferents variables com la temperatura, la humitat, la velocitat del vent o la quantitat d'ozó, milloraran les previsions meteorològiques i ambientals", va explicar Lars Prahm, director d'EUMETSAT, informa France Pres-se.

Garry Davis, directiu de l'Agència Nacional Atmosfèrica i Oceànica d'EUA (NOAA), va estimar que mètopa "representa l'avanç més important des de fa 30 anys".

El mètopa oferix dades contínues amb una precisió sense precedents durant el dia i la nit i els 365 dies de l'any. A més dels sondejos assenyalats, el satèl·lit muestrea diversos dels gasos d'efecte hivernacle, com el diòxid de

carboni (CO₂), l'òxid nitrós o el metà, la qual cosa és una ferramenta fonamental per a la lluita contra el canvi climàtic. Als innovadors instruments del satèl·lit no s'escapa cap detall del que ocorre en l'atmosfera, la superfície terrestre o els oceans. Gràcies a això, els servicis meteorològics podran fer anàlisi i previsions fiables des d'algunes hores fins a 10 dies.

"Les dades puntuals que envia segons va volant es convertixen, gràcies al seu processament en Terra, en mesures geofísiques. Segons quins instruments, la cobertura global és cada 24 hores", assenyala Evangelina Oriol-Pibernat, cap de missió dels satèl·lits MSG i MetOp de l'Agència Espacial Europea (EIXA). Les imatges d'alta resolució que proporciona permeten seguir quasi en directe l'evolució dels huracans, temporals, incendis forestals o inundacions. Els experts reunits a Amsterdam han recordat que gràcies al mètode serà possible conèixer els danys i l'evolució de les grans catàstrofes com els tsunamis o els terratrèmols, a fi d'organitzar les ajudes.

"Les fotografies permetran conèixer l'estat de les carreteres, de les infraestructures o la presència d'aigua potable en la zona del sinistre", va declarar Volker Liebig, director d'Observacions de la Terra, de l'Agència Espacial Europea (EIXA).

"Encara no ha passat temps suficient per a valorar l'evolució de les previsions, però sens dubte el mètode millora moltíssima l'anàlisi", declara Àngel Rivera, portaveu de l'Institut Nacional de Meteorologia (INM). "La cobertura, els sondejos, la vigilància, la resolució espacial i temporal, tot és moltíssim millor", afig.

El mètode és el primer d'una sèrie de tres satèl·lits que s'iran llançant i substituint segons acabe la seua vida útil, establida en cinc anys. Forma part d'un acord amb els Servicis Meteorològics d'EUA, que aniran llançant satèl·lits bessons amb una instrumentació semblant. La tecnologia dels instruments ha sigut desenvolupada per institucions de l'un i l'altre costat de l'Atlàntic.

Les dades del mètode es complementen amb els d'altres satèl·lits meteorològics polars llocs en òrbita per EUA, Xina, Rússia i Japó.

El Bàltic és invadit per espècies estranyes

El mnemiopsis (Foto: AFP)

EL MUNDO.ES 26/09/2007

AFP

ESTOCOLM.- Una falsa medusa procedent d'Amèrica del Nord, una ostra gegant arribada des de Japó, i un virus que ataca les foques vingut de 'nose-sap-on'. El mar Bàltic està sent invadit per espècies foranes que amenacen la seua fauna. Encara que no hi ha dades segurs, hi ha la convicció que el procés està vinculat amb el canvi climàtic.

L'amenaça més seriosa procedeix d'una falsa medusa crida mnemiopsis, un animal d'uns 10 centímetres, inofensiu per a l'home. És originari d'Amèrica del Nord, i és ben conegut en el mar Negre, on es va propagar a finals de la dècada de 1980 des de barcos que ací van arribar.

Segons Lene Friis Moeller, investigadora en el departament d'ecologia marina de la Universitat de Göteborg, en el mar Negre el mnemiopsis va causar "un enorme impacte sobre l'ecosistema, perquè menja el plàncton i així altera tota la cadena alimentària".

El mnemiopsis pareix haver-se assentat en les costes de Suècia, i se -te'm que cause un dany semblant a què va provocar en l'altre extrem d'Europa. La investigadora observa que l'animal arribe al Bàltic fa un any, possiblement en l'aigua de llast de barcos procedents dels Països Baixos. El mnemiopsis ha aconseguit sobreviure al cru hivern escandinau, i ara se li troba en gran nombre.

Axel Wenblad, que està al front de la Direcció de Pesca de Suècia, assenyala que en el seu departament estan "molt preocupats" per la irrupció de l'espècie. Reconeix que podria afectar seriosament a la pesca, i que és poc el que poden fer.

Ostra gegant japonesa (Foto: AFP)

Ostres i foques

Però com si l'amenaça d'eixa falsa medusa no fora suficient, un altre intrús ha arribat al Bàltic. Es tracta d'una espècie d'ostra de gran grandària i originària de Japó. Es desconeix quin ha sigut la via concreta que han seguit fins a Suècia; però és segur que perjudicarà a l'economia sueca. Segons Anna-Lisa Wrangé, investigadora al laboratori de biologia marina de Tjärn, les ostres estenen a instal·lar-se en les plataformes que servixen de seient a les clòtxines, amb la qual cosa afecten a la producció.

No hi ha cap dada científic sobre les raons per les quals estes espècies han arribat a les fredes aigües del Bàltic, però tot apunta que el calfament climàtic ha tingut alguna cosa a vore. Així ho creu Wagner, per a qui "pareix que hi haguera un llaç amb els canvis climàtics que es produïxen des de fa alguns anys".

I també és el canvi climàtic el que podria explicar l'aparició d'un virus letal que està causant estralls entre les foques. L'estiu passat van morir 250 exemplars en aigües daneses i sueques. Segons Tero Härönen, investigador en el Museu d'Història natural, les foques afectades moren de forma molt dolorosa, axfisiadas. "Els seus pulmons són completament bloquejats per una mucositat", afirma Härönen.

Un tresor de noves espècies a Vietnam

Una 'aspidistra nicolai', negra. (Foto: WWF)

ELMUNDO.ES 26/09/2007

Onze noves espècies de plantes i animals han sigut descobertes en un remot paratge de la província de Thua Thien Hue, en la zona central de Vietnam, conegut com el 'Corredor Verd'. L'anunci ha sigut realitzat pel Fons Mundial per a la Naturalesa (WWF), que col·labora amb les autoritats locals en diversos projectes per a la preservació del medi ambient.

Les noves espècies són una serp, dos palometes, cinc orquíidies i altres tres plantes. A més, s'han descobert altres deu plantes –entre elles quatre orquíidies– que probablement també siguen noves; però que estan pendents de catalogació.

Chris Dickinson, especialista de WWF en esta zona, creu que la troballa només és la "punta de l'iceberg". Va assenyalar que des de 1990 s'han descobert diverses espècies de mamífers en esta zona, la qual cosa li fa pensar que encara ha d'haver-hi un gran nombre d'espècies noves no catalogades. En la seua opinió, "només poden descobrir-se noves espècies en llocs molt especials", que, com el 'Corredor Verd', s'hagen mantingut verges durant milers d'anys.

Algunes de les espècies descobertes tenen característiques molt singulars. Així, dos de les orquíidies manquen de fulls i clorofil·la, i viuen de la matèria en putrefacció. També s'ha trobat una espècie de 'aspidistra', denominada 'nicolai' en honor de Nicolai Arnautov, un conegut especialista en este tipus de plantes. La flor d'esta 'aspidistra' és molt gran i d'un bell color negre-blavós.

Però potser la troballa que millor revela la riquesa del 'Corredor Verd' siga el d'una de les dos espècies de palometes descobertes. Segons els biòlegs, correspon a un gènere fins ara desconegut, i pertanyent a la subfamília Satyrinae. Actualment dos experts estan analitzant si, efectivament, les conclusions dels seus col·legues de Vietnam són correctes.

Els fertilitzants químics provoquen malformacions en les granotes

Una de les granotes afectades (Foto: Pieter Johnson)

EL MUNDO.ES 27/09/2007

GUSTAVO CATALÁN DEUS

MADRID.- La gran quantitat de fertilitzants químics que s'utilitzen en els cultius d'EUA podrien estar darrere de les deformitats que s'han detectat en els amfibis de llacs, rius i estanys, particularment entre les granotes, segons un estudi que apareix publicat en l'edició digital de News Scientist.

Estudiants de Ciències Ambientals de l'Estat de Minnesota que han dut a terme treballs de camp en zones humides han sigut els que han trobat un alt nombre de granotes amb anques addicionals o inclús que els faltaven.

Hi ha diversa hipòtesi que tracten d'explicar el fenomen, però Pieter Johnson, expert de la Universitat de Stanford de Califòrnia ha dut a terme un estudi que assenyala als fertilitzants com a culpables. Per a això va utilitzar 36 minicharcas. En les que es van afegir fertilitzants, va haver-hi un gran increment d'algues. Amb més matèria orgànica per a menjar, els caragols van incrementar també les seues poblacions. I amb ells el paràsit *Ondatrae ribeiroia*, que afecta als cabuts.

Els paràsits causen quistos en les àrees infectades, que són els que provoquen les malformacions, segons l'estudi. Des de l'inici de l'agricultura industrial, hi ha triplicat la quantitat de fertilitzants usats.

Solta de tortugues per primera vegada a Espanya

EL MUNDO.ES 28/09/2007

MADRID.- La Junta d'Andalusia alliberarà el dilluns en una platja del Parc Natural del Cap de Gata 10 exemplars d'un any d'edat de tortuga bova, a fi que a llarg termini puguin tornar algun dia a pondre al mateix arenal on van tindre el seu primer contacte amb el mig marí.

La solta de les 10 tortugues tindrà lloc a poqueta nit del dilluns en una platja de l'espai natural, que la Junta d'Andalusia no ha precisat de quin es tracta, per a evitar la presència de curiosos.

En la solta es donaran cita la consellera de Medi Ambient, Font Santa Coves, altres càrrecs de la Conselleria, els biòlegs de les Estació Biològica de Doñana que han dut a terme el programa, i els mitjans informatius.

La solta d'exemplars amb un any d'edat garantix en part que no seran depredadas immediatament com passa amb un gran percentatge de les tortugues xiquetes de bolquers, ja que la closca ja s'ha consolidat i és més fort; i la seua força i capacitat natatòria són majors que al poc d'eixir del closca.

La reintroducció de 10 exemplars és només el principi d'un pla que inclou l'alliberament d'altres 70 individus en les successives setmanes, que estan aconseguint l'edat d'un any, i que es troben captius en peixeres de distints centres i institucions d'Andalusia, que participen en el programa.

Les tortugues boves que poblaran l'extrem de la costa oriental d'Andalusia fins que decidisquen iniciar les seues migracions anuals, provenen d'ous depositats per femelles d'esta espècie en platges de les illes de Cap Verd, enfront de la costa occidental d'Àfrica.

Des d'allí han sigut traslladats urgentment per via aèria a incubadores de l'Estació Biològica de Doñana, on eclosionaron i van nàixer. Després han sigut criades durant este temps en estanys artificials.

El pla de reintroducció també contempla l'enterrament d'ous en platges del cap de Gata, un procés més delicat en el que el bon resultat de la posada depén de les condicions meteorològiques i dels trasllats i maneig.

En este cas tampoc es permetria a les tortugues aconseguir la llibertat i se les introduiria en estanys per al seu creixement. No obstant, la Conselleria de Medi Ambient no ha anunciat que es vaja a dur a terme el dilluns.

L'any passat es va soterrar una posada d'ous també procedents de Cap Verd en una platja de Fuerteventura i els ous ecllosionaron amb èxit i les tortugues van aconseguir el mar. L'experiència ha servit per al pla d'Andalusia.

En l'estiu de 2001 es va tindre constància de l'arribada d'una femella de tortuga bova a una platja de Vera, Almeria. La posada va ser vigilada per a evitar la seua depredació i quasi un centenar de tortuguetes van nàixer amb èxit. Fa dos anys va tindre lloc una altra posada natural en la costa de València.

La 'Caretta caretta' està classificada en situació vulnerable. Cada any moren atrapades en els hams dels palangres en el Mediterrani Occidental entre 20.000 i 40.000 exemplars, la qual cosa està situant a l'espècie en perill

CASTELLÓ

L'Ajuntament de Castelló aprova el conveni amb Ficonatur que permet exposar els mostres d'animals que romandran a Castelló per al Museu de l'Home i la Naturalesa

Dilluns, 10 de Setembre del 2007

La Comissió de Desenrotllament de la Ciutat, Sostenibilitat, Vaig mesurar Ambient, Vivenda i Servicis Urbans ha informat este matí favorablement sobre la firma del conveni entre l'Ajuntament de Castelló i Ficonatur, que permetrà la celebració del II Forum Internacional de la Caça Conservacionista, Naturalesa i Turisme (FICONATUR) del 28 al 30 de setembre en l'Auditori i Palau de Congressos de Castelló, segons ha destacat la portaveu adjunta del grup municipal del PP, Marta Gallén. L'objectiu esta trobada en què esperen mes de 12.000 assistents i en el que el consistori col·labora amb 10.000 euros, és fomentar la caça conservacionista i la naturalesa a nivell internacional i el Patrimoni Natural de la Comunitat Valenciana, així com la seua gestió.

"Així, esta subva véncer del consistori està dirigida a esta activitat dirigida al públic en general i que beneficia la qualitat de vida de tots els ciutadans, així com s'aconsegueix un coneixement dels animals en el seu hàbitat, és fomenta la caça conservacionista i evita la destrucció d'espècies vius", ha explicat Marta Gallén, en la roda de premsa que ha donat junt amb la tinent alcalde de Benestar Social, Carmen Amorós. Ficonatur, a mes de mostrar animals naturalitzats en els seus diferents ecosistemes representant, així, els diferents regnes de la naturalesa a través dels zinc continents, també oferirà ponències relacionades amb la caça conservacionista, la naturalesa i el turisme a càrrec de personalitats de gran rellevància.

Estigues col·leccions naturalistes de la Fundació Natura exposaren també en el nou Museu de l'Home i la Naturalesa anunciat per alcalde de Castelló, Alberto Fabra, que se situarà en interior un dels edificis dotacionales que és generaren en la urbanització de l'entorn d'actual recinte de fires.

D'altra banda, la tinent alcalde de Benestar Social, Carmen Amorós, ha explicat que ha adjudicat el contrac de gestió dels Aules d'Informàtica Municipals situades en el Casal Jove i l'edifici polifuncional Urban a Asier Sant Millán per 85.000 euros.

Finalment, Amorós ha comentat que l'Ajuntament de Castelló ha informat favorablement sobre el projecte de 'Ampliació Oportunitat Jovençà' pel que als 14 places destinades a jóvens del projecte de 'Oportunitat Jovençà' que és va aprovar la setmana passada, s'afigen ara altres dos, per 29.000 euros: un llicenciat/a en Dret i un llicenciat/a en Belles Arts.

Castelló acollirà la I Conferència Mundial de Caça i Conservació de la Naturalesa en el 2009

Divendres, 28 de Setembre del 2007
La ciutat de Castelló acollirà la I Conferència Mundial de Caça i Conservació de la Naturalesa en el mes de juliol del 2009, tal com han manifestat els firmants del 'Manifest de Castelló' que participen en Ficonatur 2007 i que esta vesprada han presentat en el va salar de plens de l'Ajuntament de Castelló en un acte presidit pel Vicealcalde, Javier Moliner.

A la recepció oficial que ha precedit al sopar de benvinguda del congrés, han assistit la delegació de l'Estat Independent de Tamaulipas, encapçalada pel secretari de Turisme, Javier Vila-real, ja que Mèxic és el país invitat enguany a Ficonatur; els representants de l'Orde Internacional de Sant Huberto amb el seu Gran Mestre l'Arxiduc Andrés Salvador Habsburg Lorena i Salm-Salm i és tracta de l'Orde de caça mes antiga, perquè data del segle XVII; així com Dennis Anderson, president SCI mundial; Craig Boddinton, president de la Fundació Weatherby Internacional; Eloy Badenes, president del SCI Llevant Chapter. En la seua interva véncer, Moliner ha destacat la gran a posta de la ciutat per Ficonatur, així com el futur Museu de l'Home i la Naturalesa que és crearà en la capital de La Plana.

Javier Moliner ha agrait la presència dels participants en esta iniciativa i els ha donat la benvinguda a la ciutat de Castelló. Ha destacat que Ficonatur "és una a posta un grup d'emprenedors però també una a posta de Castelló

per conèixer els valors que creu necessaris i que té una vocació clara de pervivència i futur". Moliner ha comentat que Ficonatur "veu a Castelló per a quedar-se en un gran museu en què ja s'està treballant junt amb la Fundació Natura i amb el que fem la major a posta d'aproximació de la naturalesa a l'home i de l'home a la naturalesa".

UNA A POSTA A NIVELL MUNDIAL

El Vicealcalde, en la seua intervenció, ha destacat l'interès del consistori per que, a través d'aquesta iniciativa, *"Castelló és coneguda a nivell mundial com la ciutat que ha fet la major a posta per l'home i la naturalesa"*.

Durant l'acte, els participants han signat el 'Manifest de Castelló', que tracta un document històric subscrit pels organismes de caça conservacionista més importants del país per a testimoniar la seua sintonia d'objectius, declarar de forma solidària els seus principis fonamentals sobre la caça, la conservació de la naturalesa, l'educació, el desenvolupament rural i els seus responsabilitats per a la sostenibilitat dels recursos renovables. Moliner ha celebrat *"gratament"* que el dit text s'haja signat a Castelló i ha oferit tot el suport institucional a este, així com al congrés.

El text del document que han signat els assistents destaca l'exercici de la caça concebuda com a ús sostenible dels recursos renovables que és part integrant de la gestió faunística i el seu entorn, constituint una part essencial per a la conservació de la naturalesa i l'equilibri mediambiental; el deure practicar-la de forma reglada, responsable i ètica, cuidant les tradicions i fomentant el seu sector cultural; mantindre com a font de riquesa econòmica i social que és produïda tant per la seua activitat directa com per la induïda en àmbits com el turisme; i conèixer i comprendre la Caça Conservacionista per a transmetre-la a la joventut i divulgar-la a la societat.

(II) LEGISLACIÓ SOBRE VAIG MESURAR AMBIENT

BOE

- **Denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides.-** REAL DECRET 1069/2007, de 27 de juliol, pel qual és regula el procediment per a la tramitació de les sol·licituds d'inscripció en el Registre comunitari de les denominacions d'origen protegides i dels indicacions geogràfiques protegides i l'oposició a elles. BOE 05-09-07. Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- **Denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides.-** REAL DECRET 1069/2007, de 27 de juliol, pel qual és regula el procediment per a la tramitació de les sol·licituds d'inscripció en el Registre comunitari de les denominacions d'origen protegides i dels indicacions geogràfiques protegides i l'oposició a elles. BOE 11-09-07. Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- **Organització.-** REAL DECRET 1113/2007, de 24 de agost, por el qual s'estableix el règim de coordinació dels autoritats de gestió dels programes regionals de desenvolupament rural. BOE 12-09-07. Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- **Canvi climàtic.-** Correcció d'errors del REAL DECRET 1031/2007, de 20 de juliol, pel qual és desenvolupa el marc de participació en els mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto. BOE 14-09-07. Ministeri de la Presidència.
- **Productes químics.-** ORDRE PRE/2772/2007, de 25 de setembre, per la qual és modifica l'annex I del Vaig riure-al Decret 1406/1989, de 10 de novembre, por el qual s'imposen limitacions a la comercialització i al us de certes substàncies i preparats perillosos (compostos d'arsènic) .BOE 27-09-07. Ministeri de la Presidència.

DOGV

- **DECRET 148/2007**, de 7 de setembre, del Consell, pel qual s'exclou del Catàleg de Forests d'Utilitat Pública de la província de València una superfície de 17,5070 hectàrees de la forest denominada Sierra Negrete, situada en el terme municipal Utiel i que pertany al seu Ajuntament; i s'inclou la superfície de 22,4981 hectàrees de terreny forestal, limítrofs a la forest. DOGV 11-09-07. Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge
- **DECRET 162/2007**, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament dels Òrgans Territorials i Urbanístics de la Generalitat. DOGV 25-09-07. Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge

---

(III) CONCESSIONS HIDROLÒGIQUES DEL MES EN LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ

No hi han concessions hidrològiques este mes